

Lech Król

Wstęp

Studia Włocławskie 20, 5-8

2018

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WSTĘP

Teologiczne Towarzystwo Naukowe Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku oddaje Państwu do dyspozycji 20. tom „Studiów Włocławskich”. Ich jubileuszowa edycja ukazuje się w 90. rocznicę powstania Towarzystwa Teologicznego we Włocławku. Z kolei jubileusze te wprowadzają, w jakiejś mierze, w zbliżający się jubileusz 450. rocznicy erygowania włocławskiego Seminarium Duchownego. Razem wzięte centralizują się wokół jubileuszu 15. rocznicy święceń biskupich Pasterza Diecezji, Księdza Biskupa Wiesława Alojzego Meringa i Jego ingresu do katedry włocławskiej. Teologiczne Towarzystwo Naukowe Wyższego Seminarium Duchownego dedykowało już wcześniej, z okazji 70. rocznicy urodzin, Księdzu Biskupowi Ordynariuszowi 17. tom „Studiów Włocławskich”¹. Jubileusz Księdza Biskupa Ordynariusza, pełniącego patronat nad Teologicznym Towarzystwem Naukowym, stanowi w pewnym sensie klamrę spinającą powyższe wydarzenia w jeden jubileusz Kościoła lokalnego przeżywany pod Jego przewodnictwem. Zarysowane zaś świętowanie urzeczywistnia się w jubileuszu 100. rocznicy odzyskania, po 123 latach zaborów, niepodległości Państwa Polskiego, które niesie terażniejszości, w swej bogatej spuściznie dziejowej, konkretne wyzwania.

W tak zarysowanej panoramie wydarzeń włocławskich nasuwa się pytanie o sens i cel świętowania powyższych jubileuszy. Z pewnością odpowiedź jest pozytywna, ponieważ mają charakter jasno określonego przesłania. Wydaje się, że do ich funkcji zasadniczej, a więc ich istotą, jest budowanie i umacnianie tożsamości włocławskiego środowiska eklezjalnego, także w wymiarze naukowym. Teologiczne Towarzystwo Naukowe WSD we Włocławku służy bowiem, w świetle Statutu, jasno określonym wartościom, którym poświęcało dotąd swoje umiejętności i nadal pragnie im posługiwać przez kompetencję swoich członków. Niniejszy tom „Studiów Włocławskich” wprowadza czytelnika w całość

¹ Por. StWł, 17(2015), s. 5–105.

ich twórczej pracy naukowej oraz zaangażowania apostołsko-duszpasterskiego. Przybliży także współczesne dzieje Towarzystwa oraz jego konkretne osiągnięcia. Tej problematyce zostało poświęconych dziewięć pierwszych artykułów zapoznających z nią w różnych aspektach. Najpierw zajmują się jego genezą, historią, następnie współczesnością i działalnością oraz stroną wydawniczą realizowaną, od 20 lat, w formie czasopisma „Studia Włocławskie”.

Listę tych artykułów otwiera opracowanie ks. Kazimierza Panusia pt. *Polskie Towarzystwo Teologiczne z biegiem lat, z biegiem dni...* Nie mogło być inaczej, ponieważ Towarzystwo Teologiczne we Włocławku powstało (1928 r.) jako oddział tegoż Towarzystwa, które narodziło się we Lwowie 6 lat po odzyskaniu przez Polskę niepodległości. Jest niekwestionowanym wyrazem zintegrowania księży profesorów owocującym liczącą się działalnością naukową w całej Polsce oraz poszczególnych diecezjach. Autor ukazuje początki PTT, dzieje, rozwój i aktualny jego status. Drugi artykuł pt. *Związek Zakładów Teologicznych im. św. Jana Kantego w Polsce*, autorstwa ks. Kazimierza Skoczylasa, zapoznaje z instytucją naukową, która powstała po długich latach niewoli zaborczej dla harmonijnego rozwoju teologii w Polsce porozbiorowej. Artykuł jest zasadny, ponieważ idea ta dojrzała w środowisku księży profesorów Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku, w którym powołano ZZT (1921 r.) o zasięgu ogólnopolskim. Z kolei artykuł ks. Kazimierza Rulki pt. *Towarzystwo Teologiczne we Włocławku (1928–1939) i nieformalna kontynuacja jego działalności w okresie powojennym (1963–1973)* wprowadza czytelnika w genezę, w bogatą historię i w działalność Towarzystwa Teologicznego aż do 1973 r. Struktura metodyczna artykułu ukazuje całokształt bogatych i złożonych jego dziejów i działalności. Zaś ks. Zdzisław Pawlak w artykule pt. *Klub naukowodyskusyjny „Krag” na drodze odradzającego się Towarzystwa Teologicznego we Włocławku* zapoznaje szczegółowo z charakterem tej instytucji, która stała bezpośrednio u genezy reaktywowania Teologicznego Towarzystwa Naukowego Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku w obecnych strukturach. Treść artykułu jest bardzo cenna zarówno od strony merytorycznej, jak ze względu na samego autora, który jawi się w nim jako świadek tegoż Klubu naukowodyskusyjnego. Artykuł pt. *Teologiczne Towarzystwo Naukowe Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku w latach 1984–2017*, autorstwa ks. Lecha Króla, zarysowuje proces formowania się i bogatą działalność statutową Towarzystwa oraz jego obecność, jako oddziału, w Polskim Towarzystwie Teologicznym.

Ks. Janusz Borucki artykułem pt. *Tematyka spotkań Teologicznego Towarzystwa Teologicznego Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku w latach 1984–2017* wprowadza w podejmowaną problematykę spotkań naukowych 33-letniego okresu reaktywowanego Towarzystwa. W problematykę tę wpisały się różne dyscypliny nauki Kościoła. Z kolei artykuł ks. Wojciecha Hanca pt. *Ekumenizm i ekumeniczny wymiar prawd teologicznych w „Studiach Włocławskich” (1998–2017)* z ogromnym znanstwem zapoznaje czytelnika z treścią i zakresem prezentowanych profesjonalnie, w periodyku, opracowań o wymiarze ekumenicznym. Natomiast artykuł ks. Ireneusza Werbińskiego pod tytułem: *Problematyka teologii moralnej i duchowości chrześcijańskiej w „Studiach Włocławskich”* wprowadza w powyższą tematykę podejmowaną w dziewiętnastu tomach periodyku. Autor podkreśla, że najbardziej dominują w nim zagadnienia z zakresu teologii duchowości, które zaprezentował według klucza podejmowanych tematów. Listę tematyczną dotyczącą TTN WSD we Włocławku zamyka artykuł ks. Henryka Witczaka pt. *Tematyka włocławska w „Studiach Włocławskich” w latach 1998–2017*. Autor wprowadza w dział nazwany w periodyku: *Vladislaviensia*. Nie może być inaczej, ponieważ, jak słusznie zauważył, jednym z celów czasopisma jest podejmowanie problematyki diecezji włocławskiej i samego Włocławka.

Pozostałe części czasopisma proponują bogatą tematykę, interesującą i ciekawą. Podejmują problemy z różnych dyscyplin teologicznych, z prawa kanonicznego i historii. Całokształt podejmowanych zagadnień zamykają, jak zawsze, opracowania wchodzące w dział *Vladislaviensia*, sprawozdania i recenzje.

Redakcja „Studiów Włocławskich” dziękuje Autorom artykułów i opracowań, którzy wpisali się w grono współredaktorów niniejszego jubileuszowego tomu. Nadto kieruje bardzo serdeczne słowa uznania i wdzięczności do sponsora periodyku, jak i sponsorów sympozjum upamiętniającego 90. rocznicę powstania Towarzystwa Teologicznego we Włocławku.

Czytelnikom życzymy głębokich przeżyć intelektualno-duchowych w odkrywaniu i zgłębianiu, w ramach lektury, prezentowanej prawdy. Niech ona, obecna w wymiarze historii, jak i obecnego czasu, będzie nauczycielką ewangelicznej mądrości.

Księdzu Biskupowi Wiesławowi Alojzemu Meringowi, Pasterzowi prastarej diecezji włocławskiej, pełniącemu patronat nad TTN, życzymy, wraz z darem wdzięcznej pamięci i modlitwy, *ad multos annos*. Powyższe

jubileusze, przeżywane pod przewodnictwem Księdza Biskupa Ordynariusza, Najdostojniejszego Jubilata, niech wpiszą się w odkrywanie bogactwa mądrości i wiedzy, zakodowanych w zadziwiających fenomenach Kościoła lokalnego. Niech zaowocują postawą twórczej odpowiedzialności za spuściznę bogatego w mądrość dziedzictwa seminaryjnego środowiska naukowego. Towarzystwu zaś, kroczącemu już ku 100. rocznicy swego powstania, niech nie zabraknie świeżego powiewu naukowego, nowych, odważnych i zaangażowanych liderów mądrości i nauki, bogatej działalności oraz dalszego rozwoju jakościowego i ilościowego.

Oby Teologiczne Towarzystwo Naukowe zakorzeniło się rzeczywiście na stałe w środowisku Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku, aby w wielowymiarowej działalności promieniowała odwieczna Prawda i Mądrość.

ks. Lech Król
prezes TTN WSD we Włocławku